

**"LAGGI HAAR CHIYA
KASHMIRI"
BY
PUSHAP**

LAGGI

HAAR

CHIYA

KASHMIRI

PUSHAP

گلزارِ حیات

پای

گگہ ہار تہہ

چندل سپرو

پیشپ

سماگم ، سری نگر ، کشمیر

ساری حق محفوظ ⑤

ناو :	لکھ ہار تریہہ
لیکھن دول :	پروفیسر لُشپ
چھاپ کرن دول :	سماگم ۳۳ گوجی باغ، سرشگر کشمیر
چھاپ خانہ :	پروکاز پریس، سری نگر
گوڈ چھاپ :	۳۰۰
چھاپہ دُری :	۶۱۹۷۸
سول :	۵ روپیہ

فہرست

صفحہ ۶	۲۸	ماہِ صومِ رو
۲۹	۵۰	نوؤ غم
۵۱	۵۲	چور تہ کو چھکھ
۵۳	۵۴	ستہ رنگیا
۵۶	۵۷	ترس
۵۸	۵۹	رتنیا
۶۰	۶۱	نظرے دیہے
۶۲	۶۳	چھٹی نثر نظرا
۶۴		سوشا پوش
		گدڑن
		زندگی
		زندہ روزن چھاگندہ پاشا
		کدڑ بڑ
		ساجد وار
		منہ کامن
		زو زیتو
صفحہ ۵	۱۵	دو تھو دُنر
۱۹	۲۲	زانہ سوریا
۲۵	۲۷	بروٹہ بروٹہ
۲۸	۲۹	لکھ ہار ترہیہ
۳۱	۳۳	بائے نا
۳۵	۳۸	پنر
۳۹	۴۲	پوڑ
۴۵	۴۷	ڑھن
		ہینہ
		بور جاتنگ
		میش مش
		دوش
		سکھ
		جگرس زول
		از
		ریمہ

آنکه
گزین
مستور

از
آنکه

آنکه

ووقتہم دینہ

آکہ بالہ کھسان
آکہ بالہ وسان

سیکٹلا پراٹان
سنرا بازان
سودرا چھوکر وان
ڈنگ وٹھ
تک پاتالسی واتان
پے ظلماتک
کتہ کور انان

تھنرین کریشان
وچھ نتھ
آکاش ترختہ تھ تراوان

دُرس برہماندوس
گتہ گیور کران
شبنہ پچ ولہ دُبرایا بوزان
سے انکا پچ ہیتھ
پوت پھیران

کھسہ وسہ
ووسہ دُرسہ
ووتھ دُتر روزان

یوگہ کپن
اُفرتہ خان
سُنی سُنی
ہنہ ہنہ
دُوی دی دی
کیاہ تانمتھ
تھپتھ تھپتھ
گاران
لاران

کنہ لمو لمو
سوت قدما تراوان

کنہ
تپرا نپرتھ
یکہ دوران
نوت
پیتہ زن
واوس شہ سوران
پیتہ
روٹ سرس تمام
نوت واتان

نہ زن ترثران
سین ششکان
سہ سگری گری تراوان
ازماوان!

آئینہ منظر آستہ
 آئند کن دولان
 آئند کن روز تھ
 آئینہ منظر شولان
 گاہے شگنان
 گاہے زخمیٹھان

گاہے خوشنمان
 بڑو زن تہ تان
 گاہے پندران
 نو زن عتیران
 گاہ و طہ پل
 گاہ پارو

سینان
 گاہ تہ کتر
 منگ منگ ممان
 گاہ منوارا
 ووسہ پتھ وولسان

گاہ دُرکہ رُطمان
کَنہِ دُولِ دِوان
گاہ گِرَنہِ یوان
رِکھہ پِٹھہ گھاران
گاہ

نال وُلان
برادان
راگان

روشان
تہ قولادس تہین کران
توشان
تہ سَکَلِ سَکَلِ بھو لرادان
سَکِ زارن
ہنہ ہنہ سَکَلِ زارن
زنبہ وارن
بھیر بھیر وگنیادان
شَنہ مانی وُطان
بے وایہ وسان

نبله ناگا
 بربنگه بته پھیران
 گاہ
 ترتر طوفانس
 بته نیران
 گاہ
 سوکھ سوکھ
 سوتس و تہ شیران

باضے
 ترپ دی دی سوبرادان
 پھلے پھلے
 باضے پھکرتھ تراوان
 گاہ
 شرک پادان
 گاہ شرراوان
 اندر پٹی
 وفد رر کاسان

گاہ قسنہ تملان
گاہ اُشُر اوان

بالضے
برمندین گپہ ژالان
بالضے

ماوسہ پینما چھاوان
گاہ نئے راوان
گاہ ژہلمادان
کم وِہی ہاوان

دوشرهان
دونان
پڑتانا تہ کتان
آبان
شیران

بیران وونان
کپتہ تراوان
سوی سوی تھادان

رَنگِ رَنگِ
 پُشا زُریا چھاوان
 سَنکلاخ وُڈر
 کونگہ زارِ کِراں
 کِڈی بِلہ نِڈر چوَن
 تہ مِوختہ جِراں
 کِنہ وُشہ شیراں
 کِنڈی زِالی کِڈاں
 نِڈیانی نِڈاکِش
 لول بُراں
 رِت رِڈھراوان
 رِت نوڈراوان

دَمہ دَمہ
 سَمسارِس بُونت ہِوِوان
 بَیٹھ کُن نظر دِتھ
 بَرُونہسہ دوران

پر اے نس کہ لوڑ
 لوڑا کا بچھان
 پر اے نس
 پر اے نس آ نکار پر پڑھان
 نکتہ
 پر اے نس
 توو آنہار دوان
 توو زووراوان
 توو تووراوان !

پیہ سے گم
 ددو نہ سبزاران
 پیہ سے لٹھ
 سوش زراوان
 پیل سے
 تہ پڑ لولہ للہ مادان
 کھڑ سے
 لہ پڑ نس کہ پاو کران

وَتہ لوگ
تہ کھلے کھل توڈرادان
وَتہ ڈول
تہ سوہی سوہے وہ پرادان

وَتہ نیمر کھتہ کوڈ
سے چھپس زینان
اتھ نیمر اوں
نمر سے رتھ کھاران
رت رتھرادان
نوڈ نوڈرادان

لوڈ
کھتہ کڈنچ کھل
چھپے ما
گنان
اتھ انہ نچ اتھ و تھ
چھپے ما

پوان !

زائیه سوریا

رُنی آرا اُسیر بلا وولکرا
 لوبوگکا کھیلنا سونہ مرکا
 کولہ عری ناگا
 اچھہ وُلو گوت

ویر دارا سیرا سُنجا
 روپہ سنگر مالا
 سونہ تالا

ہسپ ونہ فیضیا
 مانتہ مادانا
 پیر پتو بھلیا
 پونپری وڈو را

دڼه وگڼه پښه وڼ

دگڼه بڼا

نښه پوښه پښه وڼ

پښه وڼ

پاڼه ژاږه نغا

آږه گڼه

کوڼه شور شور

نښه گڼه رايه

ژهال ټاپل

پولا پښه

گڼه گڼه پي پي پښه لښه

مياں مياں

پياں پياں

چاڼ چاڼ صديا

سږه سږه شې شې گرايه

فيلز ژمنه سازه سنطوره

سږه سږه سوزا

پښه زانڼه سوريه !

زُونُک جوشا
 لَنُک بوشا
 بَنُک بوشا
 اَسُنُک روشا
 یِئْتِه زانِه سوریا !

کُنِه نازِ مَترِج یارا
 کُنِه دودارا
 سَنُرا بَزا
 کُنِه عَمَصَم مَشرِی وُطِه کُجارا
 کُنِه مایِه بَژد جِهَرِج نَظرا
 یِئْتِه زانِه سوریا !

بَوز
 نَفرِ کَسِی
 اَسِه اَسِه
 اُچِه تِلَنه دِنا !

کُنِه عم وکیل ز اوکیل سورا

کُنِه لوله شتریل س آکوا

کُنِه بولنه پوریت سوزا

یئته زانهه سوریا

پوز
اندی
ممتی
آکوا
آکوا

آسه کن دارنه دن تیا!

(جنوری ۱۹۴۸ء)

بروڻه بروڻه

شونگيا
 گنگا وٽها سڀندا چنابا
 نانہ کڙ لڳو
 بروڻه بروڻه
 بروڻه بروڻه
 دھس راتس
 پوڻس ٻارڻس
 سڳو سڳو
 بالہ داءِ مني
 پوڻه مادالو
 وٺو جنگلو
 پڪان لاران
 دوان دوران
 ٻرڻه بروڻه
 زانہ نه پوت پھيران !

بٹھن پرائن
 چھہا دتھ تانہ نو پچ
 رائے سر باوان
 تبس للہ دتھ
 وچیس پینے نس
 سرہا پھرو دتھ
 جھونگ تاد سو مرادان
 پریشہ لدا دیر وٹینگین
 گراے کڈی کڈی
 مایہ وٹھناوان
 زرن مند زال سرین
 ناٹہ ناوٹھ
 جود ہوویران
 غوطا دتھ زونہ کاشس
 انی گلس ستی پچ کرناوان
 دجن دارن کر دتھ نظرا
 بٹھن پیٹھ مول دتھ استاد کر پین
 کر دتھ دوہین زندان سکھین

توشان
 اسن گرایا دوان وقتن
 زہر خدا کران باغے
 ووشا ترا دتھ گئے
 فکرن گر شاہان
 گاہے سنان سترن
 بلیں گے ہیر چھاوتھ
 دہی کر تھ
 لاکر دوان بارو
 ڈھنچن تھو دہی ڈلتھ چکا کر تھ

یا
 پتھ ڈلتھ شری منز
 تہ برڈنہہ لاران
 تہیا چھا تھکھ کلان
 لاران چھ برڈنہہ
 برڈنہہ برڈنہہ دوان
 دوران پرتھ برڈنہہ
 برڈنہہ تو برڈنہہ برڈنہہ برڈنہہ!

لکھ ہار تہیہ

بیتھ کالا چھ
بیتھ زن اوس

نہ نہ
بیتھ نہ اسن ناسن گورھ

ہیکہ ہے تہ استھ بدل بدوں کٹہہ

پوز
ہیکہ ما
آد کنی چھ تہ ما

کرو تو آد ان آتھ پوت نظرا
تو وریکہ بد پو آتھون ہیو

درنٹھو ہیو

میراث

تہین ہند

تَمَن تَرِیْن مَنَد
یَم نَه تَرِهَو کَن زَانَه

تَمَن تَرِیْن مَنَد
یَم وَرِ وَرِ بَرَوَنَه پَکِه وَفِ رَوَن
صَبَحَه پَیْطَه صَبَحَن
پِشَنَن شَامَن

دَوَه پَیْطَه دَوَه تَرِهَوَه مَارَوَنَن
مَیْقَن مَاسَن وَرِیْن صَدِیْن مَشَر
یَم نَه تَرِهَو کَن زَانَه
یَم نَه وَرِ کَن زَانَه
وَ رِ وَ رِ یَم بَرَوَنَه پَکِه وَفِ رَوَن
اُری دُری رَوَن

پوشه وین
نند بانی تهرین پهنر آشه
چه تا اُسی لورس توشان
پو وِرِ دُرِیک اُور دُور توو دوه چهاوان باوان

اور دور نوو دوه

لیس

شطنیاس چھو دتھ نیران

اور دور نوو دوه

لیس

لگہ ہار تہس زو زیتہ دتھ

وڑھ وانجہ اتھ واس کڑتھ

پانس کر لور

بروٹھہ

پکناوان

بروٹھہ پکناوان !

(دسمبر ۱۹۷۷ء)

وَرَنیا

جوشا

ارمانا

زَن

کھیلہ ڈتھرن لله وُن

گنہہ باشہ کران سو تلی شینم

ما صم اسنا
شود

وہ سہ امت
وژہ وارجہ ہکے نیرتھ
منڈلان

منڈلان بیلیہ ہن
بیلیہ ہن بیلیہ ہن
بیلیہ بیلیہ بیلیہ ہن !

پنڈر

پر تھکے کالشیہ ظلونا
 ادی ہی بہ ووجھان
 بس تی چھ پنڈر بس تی چھ پنڈر
 چھن وچھمت کرتام کیاہ تام
 تس باسو چھ پنڈر باسو چھ پنڈر
 آسیاسنہ تی ہی لبتہ لیوان
 مئے تر پانہ پنڈر مئے تر پانہ پنڈر
 روحہ روحہ بیون بیون
 نوٹن انہارا
 یک روح نہ پنڈر یک روح نہ پنڈر
 گاہے ترمہ روٹس
 گاہے ترمہ سوٹس
 ترمہ وٹن باسن گاہے چھ چر
 ترمہ وٹن چھ پنڈر !

(جنوری ۱۹۷۸ء)

پلوز

آدو صہ تہ

تی

اتھ کیاہ ٹھانی

ژے چھکھ پزرس

پلوز

مے تہ دتہ واتہ

تتھ تھزرس

یا

تتھ سنہ رس

یا

تتھ تامتھ

یتھ ناو ژے کورمت چتھ پزرا

یتھ بہ تہ سرہ

تھزکارہ تھوتھ آدو بہ تہ ونہ یا

ہے

پلوزے نہ صہ !

ترھین

ترھین
 پندرا
 گنگو ڈ پورو حیاتک
 گنگو منترلا دتھننگ
 دتھننگ جھانک
 ترھین
 ملہ ون

ترھین
 گنگو جوے تہذیب
 خوے یکنیا پریح
 بوے انسان سمارح
 زامن مولہ موجود پریح
 ترھین
 تہذیب

ترھین
 پندرا
 گنگو ڈ پورو حیاتک
 گنگو منترلا دتھننگ
 دتھننگ جھانک
 ترھین
 ملہ ون

مجبوری
لاحقاری
داست

ترهین چھ ارادچ کھرن
ترهینہ رؤس
وقتہ ہیکہ تیا
ذاستہ
پانستہ

ترهین
پانہ نشین
ترهینہ نشہ ترهین
ترهینہ رؤس
پکر زیا برودنہ
ترهین چھ ازھین !

ہیہہ

وہ راگ پورے
ہیہہ گوشت چھ
پورے ہیہہ کھینر ما
پورے ہیہہ کھینر ما

وہ بچو سمسارا
تھیے اوتا
اندو پکو دیت مت سخی بچو چیرا
کھنوں غم چون خون جگر
تہہ کتھا ممکن ما
تہہ تہہ سند کارا کس تقصیرا
ہوئے چھہ تہہ
وہ راگ پورے

لکھ متو آ بس
زوں

آتر کر کیا
 پانتھ کر کیا
 ذاتھ کر کیا
 فر دھ کر کیا
 توڑھ چھا، بٹرا چھا جو دھ چھا
 بھپھ ڈرامت ظون
 ہو ہیو نقشا
 آدھی زادس
 از فرصتھ چھا
 سنہ پالش پالیس پیسہ
 پنہ نرس کرداس سام ہیا تہ بنیا
 کتہ سنہ اصلا سورے نقل
 زون از آپرے
 واراگ پوزے
 ہیہ گوشت چھے
 پوز وپہ کھیز ما!

بور حیاتک

مے لول بورے
 دو پتھ
 زحق چھیم
 لجاظہ کورے
 دو پتھ
 زکھورم
 مے گاج
 زے لوگ
 زے توبہ
 حساب
 مے باکر اوتھ
 دو پتھ
 زاسن گزہم مے کل ہم

پُرا پیسی میون زو تر
حاضر

شرط اما
راز کھ مہ زانم

دلاسہ دین

اکھ اکس

نہ پلزن

چھ آمتے

پلزن

مئے دود بادم
رہ تے شریہئے رتے کر یوئے

رتے برطبا گوئے

تھو وئے بوژم
امب بورا چھ گوئے حیاتک

آسان چھکھ
کتھ نکھا مئے دورم ؟

نہ سگریں گوزا
نہ سگریں ہیو عیس پھروں صد ہا
نہ لڑیا کانہ

کر که نادا ایس کر که نادا
از کھیلو مٹ

وزن دیکھو
وزن دیکھو

نہ روتے
کلمہ ٹوٹا
وہ کھوٹا
طاس

ان فی رزقہ
عیش و عشر
نہی آب

فقط

بھٹو لاگے یا اُتھہ واسا چھا
 عاشا
 گھومند کس ستری سے کیٹھ
 آلو پلوا خبر اترا دلہ ملون ما
 بس
 دلہ و سنا
 بس
 شہنہ مانیا
 تہ در تہ پانس ستری وٹان
 گنہ ٹھٹھو نہ پوان
 یوت تاملتھ دستورک سیکھلا چھس بیل انان
 قالب اوتے ما بئی نوع
 دُب دُب زن گر ہند ٹک ٹک ٹک
 کنز ہند دیت
 زندگی
 اُتھو وئی زیا !

راگست ۱۹۷۵ء

دوش

کُمنَا دوش ترود ترنومت دوشا
 کُمنَا کُر آرد ترود بولہ چشمو تلی نظر
 کس، ہر د چھا ؟
 شینہ زارن کیا ز نالان یوت از ؟
 اُم ترے کُر شہیا پہن زماں، شہیا !
 گو سہ اُموند دور پتھ کُن
 نوہ پتھو یوہ کروز کیا
 ترے کُر پتھو یوہ موسمن شہد آمتے
 گانیا تک اکھ اُصولا
 کس ہیکس بیٹہ کینہہ کُرھ !
 بیڑمن او
 آدس دس گاہ اکھ پتھ واریاہ
 فطر تکی اسراہ دونترھو
 شینہ زارن باج ہیون
 سختین لاکم کرفی
 بروہہ بروہہ پلن
 اُموند بجر !

(جنوری ۱۹۴۳ء)

سکھر

چھ وق کوڑو سنج
لئے عار

ظالم
وچھن چھ کیا کیا
اوجھ کر تھ کانہہ ہیکیا
تہ کنہ کنہ
ٹرلتھ ہیکیا کانہہ

مہیب گٹ زول اگاد گومت
ڈچھن تہ کھوڑ چھ گال کھاتس
کنہ چھ ہیور لون
کرہن شینا ہیو
نہ سون نہ وہ ٹکے
اتھو تہ مارن محال مشکل

زمینہ ہیشتر مژگر ہستی رضا یا
 نبس گرہن کال رشتہ و رکن
 سہ کڑھ سنا زون
 زانہ کتہ شاید ہانہ نیمتر
 بجارہ تانکہ تہ کالہ سرچھہ رشتہ چھہ نینکلتہ

غنمتہ زانہ ہو دگوشا
 نصیب سہ تہ ما
 امچین نہ لبہ نئے پوان کتہ کینہہ

ترہو پا
 ترہ پا سے
 ویکھتر گنہ مژگر
 شہے سو تیومت چھہ
 داہ گراہن

کون چھہ دج ہو
 کون نہیا

سکین چھہ ہیہہ زن
لوٹھس
تزل

زمہرہ غضبک
ترتھ چھہ اڈوحن گزھان سردی

مگر جیاتس
اموب گرمی
وچیس ترینجل بے دلے دب دب
توے چھہ

اندری پوان آلو : مہ کھوترو
تکھا دیو شہین
سکھر کرو کھسہ ون !
تازہ رو چھہ

(جنوری ۱۹۷۵ء)

جگر س زول

بیلہ بیلہ گٹہ زول کھیلو

آسہ پیو جگر س زول کرون
آسہ پیو جگر س زول کرون

چمنس سوئے سُر دا پھرتے
گوش دین واتیا
ون صا ہے

گزار اس
پائے اہ کھول تو دراون واتیا
ون صا ہے

پیترن سگ دتھ
مولن دروتا واین واتیا
ون صا ہے

گاشس کُھر روزِ تھ
 آنیہ گوٹ
 رُڑھراؤن واتیا
 وُن صا ہے
 ییلہ ییلہ ظالم وولہو
 آسہ پیو
 شس گٹہ کار مٹلن
 شس گٹہ کار مٹلن
 آسہ پیو

ڈرپہ بیدین
 رتھو تے روشن
 واتیا
 وُن صا ہے
 لَنک لَنک پایا
 اڈلیوک تراؤن
 واتیا
 وُن صا ہے

لا دین ارمانن پنه نین
 سوٹ چیران واتیا
 ون صا ہے

درد دل پنه نین
 دیکہ دتھ
 پنه دین
 پلزن واتیا
 ون صا ہے

بیلہ بیلہ آدم ترشہ لو
 آسہ پیو
 پانس آلو دین
 آسہ پیو
 پانس آلو دین
 آسہ پیو
 جگر کس زول کون!
 جگر کس زول کون!

(جنوری ۱۹۶۵ء)

از

از
از سورهاز سوره
از نته که

از ته پکه سوره

از سوره
از چچه موملاز موم راور
از ته پکه مومر از سورهنیمه کال
ازک اثرنیمه پکه
ازک چچه تروق
نیمه و تمه
ازک سفر

بیتِ مس پشیر یوز
 دینِ مزار گداز
 از کس گداز
 از یک یوز
 گدازت تہ
 از

پتہ کالک شر

از کس ہو تے تر

از ہو
 از کس آشر درہ

از ہو
 گز زدنک
 سر کر

از

از سہرہ

از سہرہ!

از سہرہ

لکھنؤ

بیکہ سس پرارن صبحس تام
 راتنگ گدرن از آتھ آم
 آتھ گتھ پیو وٹھ تم گڈی گڈی
 وٹھ وٹھ وٹھ وٹھ سے رتھام
 از نتھ از واتھم ریمو جھم
 شبہ گتھ گتھ روزم لکھنؤ تام
 شرفیہ ڈپہ پیٹھو الغالب
 کس تامتھ پوت رتھاپ وچھام
 از لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ بدلی
 بولس بیانس بیتہ تاسام
 وپو کڑی تن ترلتن گڑم کوٹ
 میل بولس طہہ ہا وٹھ خسام
 بیکہ لکھنؤ راتھ دوس دوس راتھ
 وٹھ لکھنؤ کارا مندین شام!

(اپریل ۱۹۷۶ء)

ماصم رو

ماصم رو آنه گله تهنه پیه
 ترهله آکر او بر دیون نیشکلیو
 بته راکه تیلو نب ترهله
 اوند یوکه ووش تراوتیه ترهله
 سریه زتره زکیم بکیم ته کهنه
 او برک دیو ادسخ کهنه
 ماصم مارود ماصم رو
 ویکهشار وچته سه تیر وولپو
 او برس ترهون توت برتو
 ماصم شکا جیسرن کهنه
 ماصم رو آنه گله تهنه پیه

تو

[illegible]

سپتمبر ۱۹۴۶ء

چورتہ کو چھکھ

لول موتس بڑی ز کیا
مرنہ بڑو نٹھے مرنہ کیا

خام طمہ ہا گوکھ
نتھ سہ رالس سرنہ کیا

چورتہ کو چھکھ سہ رتہ توو
پرانہ تائے ترنہ کیا

سوتھ کالس چاو بڑ
ہرو وٹھوژ بڑی ز کیا

باں پھورا سوو رک تھچکھ
ٹھاکھ پانس کرنہ شبا !

(اگست ۱۹۶۶ء)

ستہ رنگینیا

چھبے اُنڈر م سر پہ آنتہ مچھکا
 نتہ بلے ہاؤن ہاؤن کیا
 بیسے تہہ ساری ہمدم
 اُنڈر مہ حبہ کاتہہ در دل چھا
 نکھہ نکھہ آستہ از دو پیرے
 دور تہ پینے اوس دھ ہا
 نہ انتہ نا پرتا واسے
 اچھر پھر یے اچھ پھر کوتا
 اوک رنگی کر اوس پرت
 آدمی فطرت ستہ رنگینیا
 زونہ پرتتہ آہم مہن مہن
 جتہ رات پینے واتکھ نا
 تابیع پرتتہ کینہہ رنگینا رس
 کردار رس تیا کاتہہ قدرا!

توس

لولو بودتھ باؤ کھنا
 ہولس شرک مٹراؤ کھنا
 پینہ و تھ روزم ستھ چانی
 آلو چھے کن تھاؤ کھنا
 کتھ کتھ تھون کلمہ دیت نم
 زانہ کورنمہ کانہہ آ نکا را
 منہ پوڑ ماگو پوڑ سورے
 پندرک ٹیوٹھ شرپراؤ کھنا
 دود گلس روڈس سرخم
 نمروڈس کلمہ نوڈم ما
 فر صتھ کس کتھ گیوڈ کرے
 کتھ چھیں کتھ چھیں پر تھ تھم تیا
 وڑ وڑ ترس دتھ جس روچھ تھم
 چانہ لیا قشر مہ لہ ون چھا!

زرتیا

ظلماتس مد والو نا
غزلیچ زرتیا زالو نا

پتین مہین بھیر دی دی
حالک کر بھیر زالو نا

دے اچھے لہ کتھ بگس کن
از ازی کے بوٹھ کھالو نا

آلو دی دی آرمان
دہ دہ نم نم گالو نا

سمسارچ مسٹر داری ہینر
پنہ تے پڑ تھا پالو نا

(جولائی ۱۹۶۶ء)

نظرے دیر ہے

آتہ گتھ و تہ گتھ
 دود دو پیتہ و تھ
 سوران سورے
 روزان زھر کتھ

شیطان برو نہہ
 انسان پتھ
 پائش سن
 واکھ کتھ
 برو نہہ
 پتھ
 پوز
 کتھ

چون شایش
 مولہ ون کیا
 و قس اتھ
 پنی چھا
 پتھ
 و تھ
 کتھ

زیرِ پا سر کینه
 زیرِ پا موی که بریده
 نقشِ سر که
 زیرِ کس دیر لخته

کینه درِ ادرِ دور
 نیتِ سوتِ کینه
 نیتِ نیتِ نیت
 کینه درِ نیتِ نیت
 کینه درِ نیتِ نیت
 کینه درِ نیتِ نیت

منه تیر آچه تا
 از کون بایچه
 من تیر ما وندیم
 پیچر وانگ رده

دویدرِ حجم
 وادس سته
 نظرِ درِ س
 وادِ نیتِ حجم

چھینو نئی نظرا

خام طمع چھینو نئی نظرا
 سوکھ سوکھ تازس طار کھیا
 جڑی جڑی دوشہ واؤن اُستی پھیرتی
 سخی دل و قس ڈالو نریا
 کرے تن کاڑا کشر تھلہ گری
 لال چھے مجلوئے نی چھے نا
 ویکھنارا ویکھنارک
 پٹھ کھش ہوئے نیکی میٹھی اما
 نیہ نیہ منہ ہم صلیہ مالیس
 سون کھوچہ کھنس کھوڑیا
 بوئے دیتکھ دروتا مولن
 پتیرن گک دیو سرہیہ پھیریا
 دودوئے گلہ لورا پھولہ وُن
 کوچہ سمیہ چہ ماہم سونٹھا!

ہوشا ہوش

وند زر کا سن سوتش روش
 گدے شہجہ ترنجہ پتہ ہوش بوش
 سمسار س ہوش بون آمت
 تدبیرس پتہ نس مودوش
 پوئے نو بیچہ ذاتھہا کاتھہ
 زو گود پتہ نس پش
 گورھ اس پوز گدناچھا
 ہوشس جوشا جوشس ہوش
 کھنڈن لیس غم چون خون حکم
 شکو زیا تہ زانہہ روغن جوش
 ہوش گرنڈما دیکھ انصافس
 جھوٹکہ لد تلو رو زیا خاموش
 پتہ دہے سن دھڈ ڈرامت
 پتہ روندس سے ہوشا ہوش!

گُدرُن

گُدرُن پنبہ نئے وَن صہ بایا
 وقتس کر تھہ از ترایا گُدرایا
 دودہ کھوتہ دودہ پیو کر دھہ تہ پائے
 روتہ زون زوہ کے زوہ چي مایا
 پنبہ اینیکہ برہمہ پتھہ پتھہ پتھہ
 پوز از ایزے اینچ تھہ بایا
 زچہ مند مپچہ مند زوہ لیس نفوس
 کس کیت دُنیا گُدر کہ وئی کرایا
 شوب جیا پچ سہنرا پز را
 زوہ زوہ س گُدر پوز زوہ زوہ کایا
 شہ داسن زن شہنہ پزری گُدر
 دہ پنبہ زوہ چي پتھہ پتھہ بایا
 پنبہ اس پتھہ کر کس یادی
 مکر کتہ بر کتہ پتہ دتھہ دایا

زندگی

چھا چھرا ہم سوسہ سونٹل زندگی
حادثاتن بہتر چھے ہانگل زندگی

گڑھ نہ آسنی لولہ مسول زندگی
پڑ چھے گھاہتر بولہ زحل زندگی

کشر سازل کشر نازل زندگی
کڑی نہ کیا آتھ توتہ گرانگل زندگی

وہر کران کم کم تہ کم تھیل زندگی
سونتہ ہر دل ہر سونٹل زندگی

وڈی مڑھج تے وڈی چھے تیشل زندگی
وڈی آری تے وڈی پیمزل زندگی

(فروری ۱۹۶۶ء)

زند روزن چھا گندہ باشا

ساتھ آسہ نش تھو قدما
 بیہ صا بابا بائیر چھا
 نغز پوزے پوز پوتا کھا
 زوئس آسہ کئی پوش کھا
 تہ وال دانس بس پیر کھا
 بروئہ بروئہ پینج و تھ کھا
 نوو تھو پرانہ تھتھ و صف
 پھر تھر پیرا نش نوو وہ پیرا
 ظلماتس تھتھ لکھ نوو
 کاشتر تھس تھان کھوڑا
 ونر واریل قرین لاریا
 وق چھا سے از تراو کھا
 موتس دین چھم و کہ دولا
 زند روزن چھا گندہ باشا!

(اگست ۱۹۴۳ء)

دَڙ بَر

دَڙ بَر کُو ششس کيا وُچو تو
 وِچو کھو تو تیتھ وِچو راو لو
 اوند پو کھ وُتلا و کھ کُو کيا
 اَسه بنگه نا رڙنگا زالو
 گکاپو مگر نر رستي ترالم
 تو تير ستم ما پاليس پو
 ما پتھ ستم کم بيل اتم
 کوهنر دلو چکھ لڙم تھ
 عالم کو نوو ترشا با
 پو شين اندوند اَسه کو دو
 سِر کو ر مہما تروو پکھ کھا
 تامتھ نوو مہما وو بر لو
 کھ کارس چيا زياد و مر
 وڙھ و اڻجھ سو شس پراو

سآدر وار

لو سوت سمد سوت سآدر وار
 موزون نو نورگ سمسار
 گله زول سول سول نظر و دول
 بچول سنگر مان و و ز حبار
 اوند لوكه و و سه آو ار اند وند
 دلدارن گونا ملة ترار
 بپرو پرو وادس گكه منزل
 خفيس آمت دارا و ستار
 دب دب دب دل دنجه روزيا
 لوك ما زاس جاناوار
 دري گرم گرم ذراش و گنه
 و هيس آش مشكوف دار
 از لور لو و زه و انجه اوئس
 چيه چيه بانگ سوتش كار

مَنَتِه کَا مَن

کَلین	دراپه	بامَن
وَلین	کَمیانه	دُودون
وَزِر فی	ناگه	راؤن
اَمَا	زَر	حُبَا بَن
خَبَس	تُرَج دُکِس	دُر هِه
مَنَس	توتِه	کَا مَن
اَسَن	کوسه	سِیوت
وَدشا	تَرود	واؤن
کَنَدین	زُد	چِه تَرامِت
پِدین	پهؤر	هِن هِن
لَو پَر	لَوگ	جَنوَنَس
نَشَره	پِرانه	واَرَن
زَمین	چِپاو	یاؤن
سَکَر	سَکَر	نَه مانن!

زُو زِتَنی

ناگہ رادس دِ گنہ
لولہ چھوٹس موزِ فی

دل ششِ پیوستِ نیمس
نرا دِ زس زُو زِتَنی

زبرِ پُڑ زورِ ما
ٹھا کہ بی سائی کئی

پنہ اُتھ برے اُتھ
باہِ دے کیا چھ دفر

لب وِستھ آیتے
ڈالہ کس کتھ کرُ فی!

(فروری ۱۹۵۶ء)

شوقچہ دیر پیٹھ

الغالبے

کس تانتھ

یوت تھاپہ

وچھام !

نیمپ (گودڑ مرمن ہند)

صفحہ	
۵	اکبر بالہ کھان راگر بالہ وسان
۱۵	رغی آرا اہرلا وولہ
۱۹	شونگیا رگنا ویتھا سپندا چنایا
۲۲	پتھ کالا چھ ریتھ زن اوس
۲۵	یافے نا (نندلون تریتھا)
۲۷	پتھ کانسہ طوفا
۲۸	اد صد نہ رتی (اتھ کیا ٹھانی)
۲۹	زچن رنیرا رگود پود جیاتک
۳۱	واراگ پورے رہیتھ گومت چھے
۳۳	مے لول پورے (دو پتھ تر حق چھم)
۳۵	کرکہ ناد (منوشس زور کرون)
۳۸	کوسنا ووشس ترود تر نیومت ووش
۳۹	چھے وق کوڈر سخ (بے عار ظالم)
۴۲	تیلہ تیلہ گڈ زول کھلیو (اسر پو...)
۴۴	از از (از سور)

- ۴۷ پگہ پس پرارن صیغہ تمام
- ۴۸ ماہم رو آتہ گتہ تھنہ پو
- ۴۹ ووتہ ہندریومت شہج نہ تم
- ۵۰ لول مونس بریز کیا
- ۵۱ چھہ اندریم سرہہ آتہ چھکھا
- ۵۲ لولو جوتہ ہادکھنا
- ۵۳ ظلماتش مند والونا
- ۵۴ آتہ گتہ ووتہ گتہ
- ۵۵ خام طمع چھنی نثر نظرا
- ۵۶ وندرز کاشن سوتس روش
- ۵۷ گدرون پنہنے ون صا بایا
- ۵۸ چھا چھرا ہمسوسہ سوتزل زیندگی
- ۶۰ ساتھا آسہ نش تھو قدما
- ۶۱ دزہ بز کوٹھش کیا ووجھوتو
- ۶۲ کو سوت مند موت سادر وار
- ۶۳ کلپن دراپہ یامن
- ۶۴ ناگہ رادس دینو

عالم نُو تُوو تَرْفَ آيا
پوشن اَنَدُوَنَدَ آسَه دُو دُو

اوک ژنگی کر اوس پُر
آدَمُو فطرت سَتَه ژنگیا

اَسَن کوسَمُو هِیوَت
وَه شاترُو وَاوَن
کَنَدَن زُو چِه ژامِت
پَدَن پَهوَر هِن هِن

کِشَر سَاژِل کِشَر نَاژِل زِندگی
کُرُو زِ کِیا آتِه تَوَتِه گِرَاکِل زِندگی

دُزِیا جوشا اَرِمانا زَن
کِهیلَه دُتَهَرَن
لِلْمُون

هَو هَو هَو

کفن ہار: کشمیرک شاپ
ریزیدنی رود، سرینگر

